

Innhold (klikk på sidetallet, så kommer du dit direkte ...)

Viktige tidsfrister	1
Siste nytt fra BIO	2
<i>Valg av medlemmer i Instituttrådet</i>	2
<i>BIO-artikkel på framsida av Journal of Virology</i>	2
<i>Nye arter i norske fjorder</i>	2
<i>Lynghesenteret endelig på statsbudsjettet</i>	3
<i>BIO-forskning nevnt i statsbudsjettet</i>	3
<i>"Hvor går Institutt for biologi?"</i>	3
<i>– Prestasjonspress og usikkerhet sliter på stipendiatene</i>	4
Siste nytt fra verden rundt oss	4
<i>Steigen er universitetsrektor i Gambia</i>	4
<i>Likestilling ved fakultetet</i>	4
<i>Tromsø, Stavanger og NTNU klager over statsbudsjettet</i>	5
Nytt fra studieseksjonen	5
<i>Plan for skriftlig eksamen høst 2005</i>	5
Ny doktorgrad	5
<i>Forelesning over selvvalgt emne til dr. graden, Ingeborg Knævelsrud</i>	5
Avsluttende mastergradseksamen	5
<i>Ingvild Mehl: Vegetasjonshistorie i Rødalen i Vang i Oppland</i>	5
Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier	5
<i>BIO-SEM</i>	5
<i>Seminar om NUFU-programmet</i>	5
<i>Naturvitenskap og filosofi: personlig presentasjon ved John Birks</i>	5
<i>Norsk språk og terminologi i fiskeri, havbruk og regnskapsføring</i>	6
<i>Grunnleggende matematikk og naturvitenskap – hvorfor?</i>	6
Nye finansieringsmuligheter	6
<i>FUGE</i>	6
<i>Meltzerfondet, Universitetsfond og mindre legater</i>	7
<i>Forprosjektering av bilateralt samarbeid</i>	7
Ny artikkel	7
<i>Yngve Børshheim: produksjon av alger og bakterier langs en gradient i næringstilførsel</i>	7
Bok-kapitler	7
<i>Ole Brix: hemoglobiner hos torsk</i>	7
<i>Hilary Birks: rekonstruksjoner av temperaturer etter istida i Norge og Norskehavet</i>	8

Viktige tidsfrister

Mer info og lenker til følgende utlysninger og mange flere finner du på Intranettet (Forskning\BIO)

21. okt: Søknadsfrist Bergens forskningsstiftelse (Mohn-kroner)	1. des: Forskningsrådet: FUGE; SFI Meltzerfondet og Bergen universitetsfond Samarbeid med Vest-Balkan
24. okt: (utsatt internfrist) for mobilitet til University of Washington eller Memorial University of Newfoundland. Se BIO-INFO 28, side 9	15. des: Fellowships for taxonomy of deep-sea life
1. nov: Søknadsfrist Professor i fiskehelse Frist for innsending av forslag til Meltzerprisen	
3. nov: EU Global Change and Ecosystems	
30. nov: OECD mobilitet og workshops, EØS-Polen , EURY	

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	E-post:	Jarl Giske:
Postboks 7800	Bioblokken, 3. etg.	+47 55 58 44 00	post@bio.uib.no	Tlf 84403
N-5020 Bergen	Høyteknologisenteret	Telefaks:	Internett:	Mob 9920 5975
Norge	i Bergen.	+47 55 58 44 50	http://www.bio.uib.no	
	Thormøhlensgate 55			

Siste nytt fra BIO

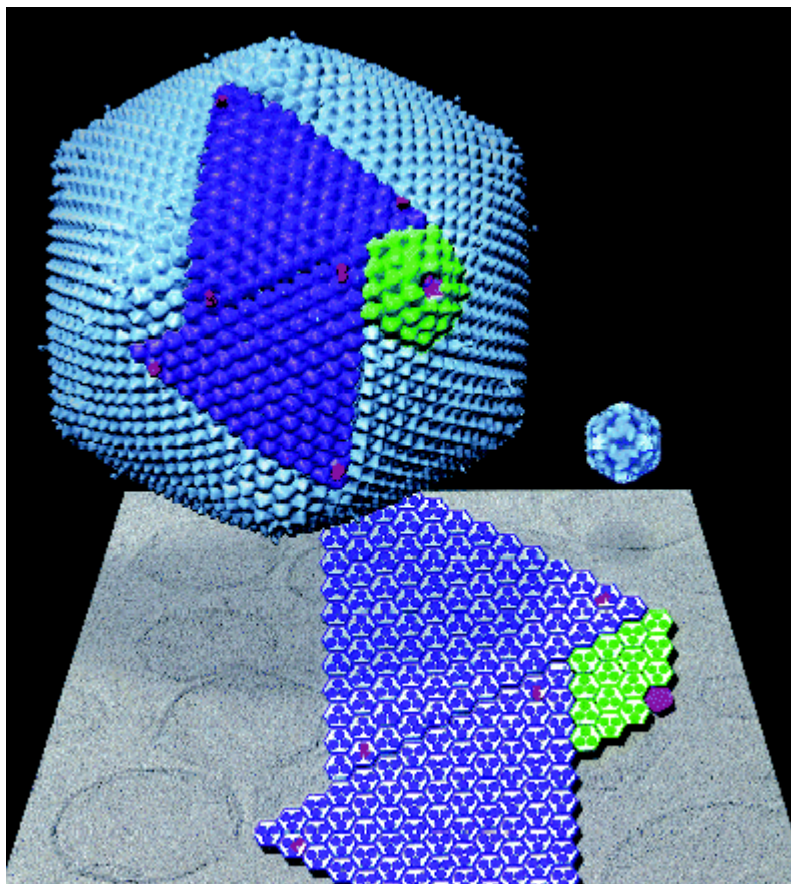
Valg av medlemmer i Instituttrådet

Valget vil finne sted når IT-avdelingen klargjør systemet for å stemme on-line. Mer info blir sendt via e-post til alle@bio.uib.no

BIO-artikkel på framsida av Journal of Virology

Ikke artikkelen, altså men et bilde fra den. Det gjelder en allerede tidligere omtalt [artikkel](#) med **Tonje Castberg** og **Gunnar Bratbak** som medforfattere. Bildet viser overflatestrukturen til et virus som angriper marine alger (Algesykdomsgruppen?), og billedteksten er som følger:

Cover photograph (Copyright © 2005, American Society for Microbiology. All Rights Reserved.): Three-dimensional structure of the marine algal virus PpV01 (cyan) calculated from images of vitrified virions. The 220-nm-diameter PpV01 is 390 times larger in volume than the 30-nm human rhinovirus, shown for comparison (light blue and white). The capsid shell of PpV01 contains 2,192 capsomers, which are arranged with T=219 quasisymmetry. These capsomers are grouped into 20 trisymmetrons (two are highlighted in dark blue) and 12 pentasymmetrons (one is highlighted in green and pink). Each trisymmetron consists of 91 similarly oriented trimers, three of which have an additional cap structure (red). Each pentasymmetron consists of 30 trimers plus one central pentamer (pink). A diagrammatic representation of the trimer packing in two adjacent trisymmetrons and part of one pentasymmetron appears above a micrograph of PpV01.

Nye arter i norske fjorder

Forskningstokt i Storfjorden og Moldefjorden dokumenterer at global oppvarming medfører at nye arter brer seg nordover kysten.

Av Runo Isaksen, På Høyden

Christoffer Schander, UiB-professor i biologi, leder det internasjonale forskningsprosjektet, og påpeker overfor NRK at målet er å finne ut hvilke organismer som faktisk lever i området, slik at man også kan ta vare livet i kystsonen.

Så langt har forskerne funnet mange nye arter på denne delen av norskekysten, arter som egentlig holder til lenger sør, men som brer seg nordover fordi vannet blir varmere, melder NRK, som særlig trekker fram funnet av en svært sjelden sjøstjerneart.

- Vi finn ofte nye dyr i norske farvatn i og med at dei er så lite kjent, men det er sjeldan vi finn så store som denne gongen, kommenterer Christoffer Schander til NRK.

- ▶ [Utforskar dyrelivet i fjordane våre](#)
- ▶ [Oppsiktsvekkjande sjøstjernefunn](#)

Lynghesenteret endelig på statsbudsjettet

Lynghesenteret får ein million kroner i forslaget til statsbudsjett for 2006.

Det er vi sjølvsagt nøgd med, men løyvinga er ikkje nok til å få opp ei fagleg forsvarleg drift av

Lynghesenteret, seier fagleg leiar, professor Peter Emil Kaland.

Støttespelarane til Lynghesenteret

vart glade då forslaget til

statsbudsjettet vart lagt fram i dag,

sjølv om NRK hadde meldt om at

senteret ville få ei løyving på to

millionar kroner. Kaland trur det

politiske miljøet no vil sikre ei framtid

for kulturskatten på Lygra. Les mer i

[På Høyden.](#)

- Dessverre er Lynghesenteret

fremdeles ikke sikret, ettersom

oppfølgingen i statsbudsjettet er ment

som et engangstilfelle. Men Peter

Emil gir seg neppe ..

BIO-forskning nevnt i statsbudsjettet

Forskningen innen FHF programmet

'Vannkvalitet - smoltkvalitet' og

gruppen bak programmet er referert til

som ett av to eksempler på viktig

forskning innen området Havbruk i

Fiskeri- og kystdepartementets

budsjett 2006 (åpne lenken under, rull

til s. 60, eller se teksten til høyre).

Programmet ledes herfra, med Sigurd

Stefansson som leder. <http://odin.dep.no/filarkiv/259832/STP0506001FKD-TS.pdf>

"Hvor går Institutt for biologi?"

Dette er ikke en nyhet, men tittelen på et innlegg jeg skal holde i serien Naturvitenskap og Filosofi

tirsdag 25. oktober om ettermiddagen. Merk at innlegget er formet som et spørsmål. Jeg har blitt

utfordret av Roger Strand og Glenn Bristow til å holde et slikt innlegg. Det blir imidlertid en ganske

åpen seanse, der jeg håper at alle som har klare meninger om hva vi bør holde på med om 5-20 år

bidrar til å få oss i rett retning.

mersielt fiske. Det er også påvist at rundt halvparten av fisken som unnslipper har ytre skader. Når det gjelder presis manøvrering i undersjøiske landskap, er det utviklet et konsept som vil ha betydning både når det gjelder energiøkonomi, bevaring av bunnsfauna og tilpasset fangst etter aktuelle fiskearter og størrelser.

Eksempel på resultat fra forskningen:

- *Utvikling av fangstredskaper:* Ved å automatisere behandlingen av fangsten om bord, legges det til rette for bedret konkurransevne. Bedriften Scantrol A/S arbeider sammen med Havforskningsinstituttet med et prosjekt som har som mål å utvikle en fangstredskape som blant annet kan artsklassifisere og sortere fisk. Foreløpige resultater er positive. En utgave av fangstredskapen har vist en kapasitet på 5000 fisk per time, noe som ligger over det en kommersiell tråler prosesserer i dag. Måleren kan håndtere, klassifisere og måle nøyaktig lengde på fisken, og vil også få innbygget et lasersystem for automatisk måling av fiskens tredimensjonale form. Dermed vil den også kunne registrere volum og vekt.

Havbruk

Fleire utredninger har konkludert med at det kan bli mangel på de tradisjonelle førmidlene fiskemel og fiskeolje i løpet av få år, og at det blir vanskeligere å benytte fiskeresurser til produksjon av fôrvarer til havbruk. For å kunne ha tilgjengelig nok fôrvarer med tilstrekkelig kvalitet, er det behov for både å utnytte bedre de tilgjengelige fôrvarerene, øke utnyttelsen av biprodukter og vurdere alternative fôrvarer. Gjennom bruk av ulike virkemidler har Forskningsrådet hatt virksomhet knyttet til en rekke av disse problemstillingene.

Arbeidet med å få fram nye arter i kommersielt oppdrett er en viktig oppgave i havbruksforskningen. Forskningsmessig ligger det betydelige utfordringer knyttet til kunnskap om stamfisk, yngelproduksjon, fôr og ernæring, produksjonsbiologi, produksjonsteknologi, helse, avl og genetik samt kunnskap om produkt, marked og salg. Den største oppmerksomheten og innsatsen har vært rettet mot torsk. Deformasjoner på fisken er et betydelig problem i fiskeoppdrett. Det gjelder både oppdrett av laks og oppdrett av nye arter som torsk. Fleire forskergrupper har arbeidet med dette temaet, og en norsk forskergruppe deltar nå sammen med flere europeiske forskningsmiljø i et EU-prosjekt der målet er å lete etter årsakene til misdannelser hos bl.a. laks, regnbueørret og torsk.

Eksempler på resultat fra forskningen:

- *Vannkvalitet ved intensiv produksjon av smolt:* Ved intensiv produksjon av smolt reduseres både mengde vann og kvaliteten på vannet smolten lever i. For å kompensere for liten vannmengde og dårlig vannkvalitet er det brukt metoder som kalking, CO₂-utlufting, økt oksygenmetning eller tilsetning av sjøvann. Det er nødvendig med god kunnskap om dette for å unngå sykdom, redusert vekst og dårligere overlevelse ved utsetting i sjøvann. Et forskningsprosjekt som inkluderer vannkjemikere, fysiologer, akvakulturforskere og økologer i et tverrfaglig samarbeid skal kartlegge hvordan ulike faktorer påvirker vannkvaliteten, og hvilke konsekvenser dette har for smoltkvaliteten. Prosjektet gjennomføres i et samarbeid mellom Akvaforsk, Fiskeriforskning, UMB, NIVA, NINA, Høgskolen i Bergen, Universitetet i Bergen, Norges Veterinærhøgskole og NIFES sammen med Marine Harvest og internasjonale miljøer. Resultatene fra prosjektet kan få stor betydning for framtidens smoltproduksjon i Norge og verdiskaping og lønnsomhet i lakseoppdrettsnæringen.
- *Utvikling av vaksine mot lakselus:* Lakselus har vært et problem for oppdrettsnæringen siden starten, og blir kontrollert ved hjelp av leppefisk og legemidler. Forskning ved Havforskningsinstituttet med sikte på å kunne utvikle en vaksine mot lakselus har pågått i flere år. Nye resultater viser nå at det er mulig å vaksinere laks mot lakselus. Resultatene viser bl.a. at vaksinert laks hadde en reduksjon av lakselushunner på 75 pst. i forhold til ikke vaksinert fisk. I tillegg ble det funnet langt færre skader på den vaksinerte fisken. Testvaksinen er laget av protein (andgen) som er renset direkte fra lakselus. Det er enda ikke klart om dette kan framstilles på en måte som gir grunnlag for en kommersiell vaksine. Selv om de komponentene som ble benyttet i dette første vaksineforsøket ikke lar seg fremstille i stor nok skala til å lage en kommersiell vaksine, viser forsøket at lakselusvaksine kan bli en realitet i framtiden.

Havner og infrastruktur for sjøtransport

FoU-aktivitetene har vært knyttet til kystforvaltningens ansvarsområder innenfor trafikkovervåking og navigasjonssikkerhet, redusert miljøbelastning og flyt av gods og informasjon i intermodale transportsystemer, herunder sjøtransport. Forskningsrådets maritime program MAROFF har i 2004 støttet prosjekter som gjelder trafikkovervåking, sikkerhet, miljøvern og effektive havner som knytter

– Prestasjonspress og usikkerhet sliter på stipendiatene

Mange stipendiater sliter med stor arbeidsmengde og høyt forventningspress.

Av Silje Gripsrud

I fjor foretok Universitetet i Bergen en undersøkelse som skulle kartlegge hva arbeidsmiljøet til doktorgradskandidatene hadde å si for gjennomføringen. Det var litt over halvparten av stipendiatene som svarte, og av disse mente 36 prosent at forhold relatert til helse hadde påvirket fremdriften av arbeidet. 59 prosent mente at arbeidsbelastningen gikk utover deres privatliv og 37 prosent svarte at forhold knyttet til arbeidsmiljø hadde påvirket fremdriften. Les om BIO-postodktor og styremedlem i UiB Vigdis Vandik sine refleksjoner om dette i [På Høyden](#).

- Når arbeidsmarkedet er så vanskelig som nå, gjør man alt man kan for å hevde seg i konkurransen, sier Vigdis Vandvik, representant for midlertidig ansatte i Universitetsstyret (foto: Silje Gripsrud)

Siste nytt fra verden rundt oss

Steigen er universitetsrektor i Gambia

Tidligere leder for Senter for miljø- og ressurstudier (SMR) ved UiB er blitt headhunted til stillingen som rektor ved The University of the Gambia.

Av Silje Gripsrud

Professor Andreas L. Steigen begynte i den nye jobben denne uken, men har fortsatt en 20 prosent stilling ved Universitetet i Bergen. Det blir dermed en del pendling mellom Bergen og Gambia de kommende årene.

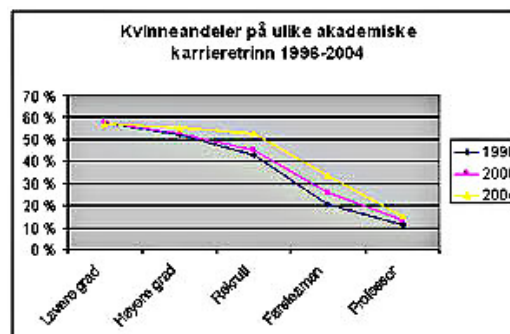
University of the Gambia ble etablert i 1999 for å tilby høyere utdanning i landet. Fagområdene som dekkes er blant annet bestemt ut fra Gambias behov for kompetanse. Dette gjelder spesielt medisin og sykepleievitenskap, landbruk og naturressurser, økonomi, ledelse, pedagogikk, IKT og fysikk. Les mer i [På Høyden](#).

BIO stiller seg i gratulant-køen! Men skal nå skje med SMR? Fakultetet er midt inne i drøftinger av dette. Ett av forslagene er å endre navnet fra SMR til MR. Dette vil tydelig vise at Steigen har reist og at bare Magnesen og Rosland er tilbake i vitenskapelige stillinger. Men fakultetet vurderer også andre løsninger, og disse vil fort kunne berøre BIO. Ingen konklusjon er oppnådd.

Likestilling ved fakultetet

Den 12. oktober inviterte Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet til likestillingsseminar. Målgruppen for dette seminaret var blant andre instituttledere, kontorsjefer, fakultetsledelse, fakultetsstyret, og lignende. BIO var representert ved kontorsjef **Bjørn-Åge Tømmerås** og personalleder **Kaja Iden**. Et informativt og engasjerende tema. Visste du at Norge ligger på siste plass i en statistikk over alle land i Europa når det gjelder andel fast ansatte kvinner ved universitetene? Ved BIO skal vi tenke godt over hva vi kan bidra med, men vi tar gjerne i mot konkrete forslag. I mellomtiden kan du lese mer om likestilling [her](#). Legg spesielt merke til nettverket [Realdamer](#).

Tromsø, Stavanger og NTNU klager over statsbudsjettet

Det kunne vel vi også gjort, om det hadde rammet oss. Men "nullsumspillet" om belønningen for vitenskapelig produksjon fører til 40 ekstra millioner til UiO og 20 til UiB, mens [NTNU](#) taper 40 og [UiTø](#) taper 20. Ikke mye slingringsrom for det ferske [nyskappingsuniversitetet](#), heller.

Nytt fra studieseksjonen

Plan for skriftlig eksamen høst 2005

Den endelige eksamensplanen for vårens eksamener er nå klar. Lokalene er ikke lagt på ennå, men dette vil skje i løpet av kort tid. Listen ligger her (vil i løpet av kort tid bli oppdatert med ekamenslokale): <http://www.uib.no/ua/studenttjenester/eksamen/planer/Mat.Nat.endeligplan.htm>.

Ny doktorgrad

Forelesning over selvvalgt emne til dr. graden, Ingeborg Knævelsrud

Ingeborg Knævelsrud holder torsdag 27. oktober forelesning over selvvalgt emne til dr. graden :
Tittel: "Endogene DNA skader i humane celler, konsekvens og reparasjon"
Bedømmelseskomite: Gunnar Bratbak, Lise Øvreås
Tid: Torsdag 27. oktober kl 14.15, Sted Auditorium 105, Jahnebakken 3 (Geofysisk inst.)
Alle interesserte er velkommen.

Avsluttende mastergradseksamen

Ingvild Mehl: Vegetasjonshistorie i Rødalen i Vang i Oppland

Ingvild Mehl holder onsdag 19. oktober avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Biologi, Biodiversitet, evolusjon og økologi
Tittel på oppgave: *Vegetasjonshistoriske undersøkingar i Rødalen, eit stølsområde i Vang kommune, Oppland*
Veileder: Peter Emil Kaland
Sensor: Karl-Dag Vorren, UiTø
Bisitter: Kari Loe Hjelle
STED: Institutt for biologi, Realbygget, møterom 1104, 1. etasje.
TID: Onsdag 19. oktober kl. 14.00.
Alle interesserte er velkommen

Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier

Se oversikt over *BIO*-relevante kollokvier, gjesteforelesninger og seminarer på [BIOs kollokvie-side](#).
Kommende uke:

BIO-SEM

Presentasjon av forskergruppen Anvendt og industriell biologi, ved Prof. Ragnar Nortvedt
Tirsdag **25. oktober** 14.15 til 15.00. Jahnebakken 5, Auditorium 101
Presentasjonene innen BIO-seminarserien finner sted annen hver tirsdag på samme tidspunkt og sted.

Seminar om NUFU-programmet

I forbindelse med forberedelse til ny søknadsrunde til NUFU-programmet for 2007-2011, inviterer Universitetet i Bergen til seminar **28. oktober** 2005, fra kl. 9-12.
Påmelding til post@sfu.uib.no innen 25.10.05
[Mer info...](#)

Naturvitenskap og filosofi: personlig presentasjon ved John Birks

Evolution of an ecologist and palaeoecologist – forty years of fascination, fun, failure, and frustration!
Tirsdag, **1. november** kl. 17.15-19.00. Auditorium 4, 4. etasje i Realbygget

John Birks (This lecture will be held in English). Department of Biology and Bjerknes Centre for Climate Research, University of Bergen, and Environmental Change Research Centre, University College London.

The life of a scientific researcher may follow the same natural phases as in the life of a perennial plant – pioneer, building, mature, and senescence phases. I explore the features of these four career phases based on my own experiences and consider how each phase is characterised by fascination, fun, failure, and/or frustration. I also discuss whether, as in the natural ecological world, career phases can be disrupted or perturbed by short-term factors such as disturbance, predation, and lack of resources and by stochastic chance events. Superimposed on natural career phases there may, as in the natural world with environmental change, be some underlying long-term deterministic trends. The problems in analysing the evolution of a career, as in all analysis of the natural world, include complexity, lack of replication, lack of a rigorous design, many more response and predictor variables than objects, and observational bias. Because of these and other problems, it is difficult to answer the question 'what influences the evolution and ecology of an ecologist'.

Informasjon om Naturvitenskap og filosofi: glenn.bristow@bio.uib.no; roger.strand@svt.uib.no Har du lyst å være på e-post listen?: judith.larsen@svt.uib.no

Norsk språk og terminologi i fiskeri, havbruk og regnskapsføring

Språkrådet, Norges handelshøgskole (NHH) og Avdeling for kultur, språk og informasjonsteknologi (Aksis/UNIFOB) ved Universitetet i Bergen arrangerer sammen en konferanse om terminologi og fagspråk i Bergen torsdag 10. november. Temaet er bruk av norsk språk og terminologi i fiskeri, havbruk og regnskapsføring.

Mer info, program og påmelding (frist 7 nov) <http://www.sprakradet.no/templates/Page.aspx?id=7946>

Grunnleggende matematikk og naturvitenskap – hvorfor?

Onsdag 23. november arrangerer MN-fakultetet og Naturvitenskap og filosofi en heldag om hvorfor universitetene skal sette av ressurser til nysgjerrighetsdrevet forskning i realfag. Detaljert program kommer senere, men her kommer et abstract:

At matematikk og naturvitenskap er fagområder som de siste tiårene har slitt med sviktende bevilgninger og rekruttering, er gammelt nytt. Denne erkjennelsen synes å ha festet seg i både den politiske og fagpolitiske ledelsen, og tiltak for å bedre realfagenes situasjon er varslet. De aller fleste av disse tiltakene er imidlertid tett koblet opp mot en kortsiktig argumentasjon der nytteverdien av fagene som basis for næringsliv og fremtidige arbeidsplasser er fremtredende. Fagenes egenverdi er kommet i bakgrunnen, også innen mer akademiske kretser. Matematikk og naturvitenskap er en viktig del av vår allmenndannelse og representerer en fundamental erkjennelse om den verden og det universet vi lever i. Sentralt i erkjennelsen er grunnleggende fysisk, kjemisk, geologisk, matematisk og biologisk teori. Fagene har også en iboende filosofi og skjønnhet i form av for eksempel rene matematiske ligninger eller spørsmål rundt livets opprinnelse. Spørsmålet vi vil stille, er i hvilken grad man kan oppnå et løft innen disse fagene ved å skjøtte entusiasmen og begeistring for teori og erkjennelse like godt som nytteverdien. Her har universitetene en viktig rolle å spille!

Seminarserien "Naturvitere filosoferer" har eksistert ved Universitetet i Bergen siden 1990, og har i løpet av disse årene tatt opp mange tema i skjæringspunktet mellom naturvitenskap og filosofi. I samarbeid med Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet arrangeres et seminar der man på alvor ønsker å belyse fagenes betydning i et mer utvidet perspektiv enn den umiddelbare nytteverdien.

Nye finansieringsmuligheter

FUGE

Utlysningene har vært omtalt tidligere i BIO-INFO. Mer informasjon om den interne oppfølging ved UiB finner du [her](#)

Meltzerfondet, Universitetsfond og mindre legater

[Meltzerfondet](#) Hovedsakelig for initiering av større prosjekter, samt forsknings- og konferansereiser. Meltzer er også bra for stipendiater/masterstudenter som kan søke om inntil 75.000 pr år til driftsutgifter i doktorgrads-/mastergradsprosjektet.

[Bergen Universitetsfond](#) til arrangement av faglige konferanser, workshops, seminar etc i regi av UiB/Unifob. Videre støttes formidlingsrettede tiltak som utstillinger, TV-produksjon etc.

Andre mindre [legater og fonds](#)

Søknadsfrist 1. desember

Forprosjektering av bilateralt samarbeid

BILAT er Forskningsrådets program for bilateralt samarbeid med hovedsakelig USA, Canada, Japan og China. Det innvilges opptil 150.000 kr pr søknad som støtte til å skrive felles prosjektsøknader. Ordningen brukt tidligere i år med bevilgninger per institusjon er opphørt, men det skal vedlegges erklæring fra søkers ledelse om at søknaden samsvarer med institusjonens internasjonale strategier og prioriteringer. Institusjoner med flere søknader bør angi strategiske prioriteringer i et eget brev. Svaret forventes i mars, slik at det gir ikke veldig stor margin til planlegging av søknader til juni-fristene, men det kan selvsagt søkes til andre kilder. Mer info: [BILAT](#)

Søknadsfrist 1. desember

Ny artikkel

Yngve Børsheim: produksjon av alger og bakterier langs en gradient i næringstilførsel

Børsheim KY, O Vadstein, SM Myklestad, H Reinertsen, S Kirkvold & Y Olsen 2005. Photosynthetic algal production, accumulation and release of phytoplankton storage carbohydrates and bacterial production in a gradient in daily nutrient supply. *J Plankton Res* 27: 743–755

Abstract: In a mesocosm experiment providing a gradient of semi-continuous addition of mineral nutrient, production rates and mortality of phytoplankton were estimated. Heterotrophic bacterial biomass and production rates and their responses to the mineral nutrients additions were also estimated. The purpose of the experiment was to establish responses of the major biological factors as a function of nutrient amendments. Initial primary production was $\approx 0.47 \mu\text{g C L}^{-1} \text{ day}^{-1}$. In the most fertilized mesocosm, phytoplankton biomass increased at a specific rate of 0.4 day^{-1} during the first week of the experiment, and on day 9 primary production reached a peak at $1027 \mu\text{g C L}^{-1} \text{ day}^{-1}$. The responses in the other fertilized mesocosms were intermediate, and in an unfertilized control the variables measured stayed almost constant throughout the experiment. The termination of the blooms in the fertilized mesocosms was a consequence of nitrogen limitation, and nitrogen limitation subsequently induced storage of intracellular organic material in the phytoplankton. In the mesocosm receiving the highest daily dose of nutrients, strong post-bloom nutrient limitation resulted in high phytoplankton mortality, and release of organic material from the algae supported the gradient's highest heterotrophic bacterial production.

Bok-kapitler

Ole Brix: hemoglobiner hos torsk

Brix, O., Torbjørnsen Nedenes, A., Berdal, B. (2005). Functional and structural properties of hemoglobins from Atlantic cod (*Gadus morhua* L.) populations from the southern part of the North Sea, the Belt Sea, and the Baltic Sea. In: 'Complexity in the living: a problem-oriented approach. - ECOLOGICAL AND ENVIRONMENTAL ISSUES' (eds. Romualdo Benigni, Alfredo Colosimo (b), A. Giuliani, P. Sirabella and J. P. Zbilut). pp. 71-95. ISSN 1123-3117 Rapporti ISTISAN 05/20

Du finner den under

<http://www.aib.uib.no/staff-ob/ob-publications/ob-books.htm>

Eller

http://www.iss.it/publ/abstract.php?id=1739&tipo_serie=5&lang=1

Hilary Birks: rekonstruksjoner av temperaturer etter istida i Norge og Norskehavet

Birks, H.H, Klitgaard Kristensen, D., Dokken, T.M. & Anderssen, C. (2005). Exploratory comparisons of quantitative temperature estimates over the last deglaciation in Norway and the Norwegian SEa. In: The Nordic Seas. Ed by H. Drange, T. Dokken, T. Furevik, R. Gerdes, & W. Berger. AGU Geophysical Monograph Series 158. pp. 341-355.

Abstract This paper presents an exploratory synthesis of quantitative temperature reconstructions during the last deglaciation in Norway and the Norwegian Sea. The variety of proxy data available permits an overview of climate development and comparisons between land and sea records. Temperature reconstructions from each available proxy were averaged for the time slices 'late-glacial interstadial' (Greenland Interstadial 1; ca. 14,000-12,700 cal BP), and 'Younger Dryas' (Greenland Stadial 1; 12,700 - 11,500 cal BP), and the end of the early Holocene rapid warming phase. When mapped, the data reveal spatial and temporal differentiation. Interstadial terrestrial July temperatures were ca. 10°C in the south to ca. 6°C in the north (gradient of ca. 4°C). Summer sea surface temperatures were ca. 8°C in the south and ca. 5°C in the north. (gradient of. 2-3°C). The Younger Dryas July gradient was reduced on land to ca. 2-3°C and to 0°C at sea because southern temperatures cooled more than northern ones. Interstadial and Younger Dryas winter temperatures were similar on land and in the sea. In the early Holocene, the terrestrial July gradient steepened slightly to about 3°C. This is less than today (14°C and 10°C at the south and north Norwegian coasts respectively) because southern July temperatures were still 1-2°C lower than present, but northern temperatures had already reached present values. The marine gradient re-established but was weaker than the Interstadial gradient at ca. 1-3°C. Winter temperatures rose by at least 5°C on land, but less in the sea. The early Holocene climate was more seasonal than today. These results are compared with other data syntheses and model results.